

[Gøting.]

det lige ud. Dette beredskab foreslås oprettet således: 13 000 mand plus en udvidelse af den faste kerne på efterhånden 4 000 mand; hertil kommer et lokalforsvar på 10-15 bataljoner samt hjemmevernet, hvis vilkår søges bedret ved en særlig lov.

Heroverfor står en nedsættelse af det årligt indkaldte mandskab på 4 000 mand samt, hvad man fra visse sider også mener er et minus: en nedsættelse af tjenestetiden med ca. 4 måneder.

Disse forhold, der udelukkende gælder hæren, vurderer jeg således: 16 000 ændres til 13 000 plus et lokalforsvar. Dette er en tendens, jeg af flere grunde anser for meget heldig. For det første fremkommer der en spredningstendens, som vi bør forfølge, først og fremmest fordi spredning eliminerer et kernevåbens nyttevirkning og dermed formindsker den sandsynlige anvendelse af et sådant; dernæst fordi dette hjemsendte lokalforsvar kan deltage i den civile produktion og uddannelse og dermed styrke hjemmefronten, og endelig fordi lokalforsvaret netop i kraft af sin spredning — på samme måde som hjemmevernet gør det i dag — vil kunne gå over til at anvende alarmeringsprincippet, der rigtigt indøvet giver en hurtighed og effektivitet, der ikke står tilbage for de kasererede styrkers. Den tidligere NATO-chef, general Gruenther, har engang udtalt:

„Europa skal ikke have en stor stående hær, men styrker, der lynhurtigt skal kunne alarmeres.“

Det er dette princip, der her er påbegyndt. Retsforbundet har gang på gang fremhævet det værdifulde heri.

Udvidelsen af den faste kerne med ca. 4 000 mand, finder jeg også principielt et værdifuldt fremskridt af følgende grunde: med de teknisk set meget indviklede og dermed ømfindtlige apparater, hvormed et moderne våben i dag er forsynet, er det afgjort rationelt at benytte specialister, folk, som kender tingene og ved, hvordan de virker og betjenes, folk, som næsten automatisk vil kunne afhjælpe opståede fejl. Det siger sig selv, at det i høj grad for det første vil forøge disse apparaters effektivitet, at de konstant er bemandede med helbefarent mandskab, for det andet, at det vil nedsætte slitagen, når de ikke i en uendelighed

skal fungere som oplæringsmateriel — jeg tænker her på Nikebatterier, varslingsanlæg og også senere tilkommende teknisk set meget indviklede anlæg — og for det tredje anser jeg det for et principielt rigtigt skridt, at denne faste kerne tænkes bygget op på frivillig basis, hvor man anerkender det princip, at den, der ofrer 2, 4 eller 6 år på forsvaret, også har krav på at få dette anerkendt som et arbejde, der bør honoreres herefter. Jeg erkender, at det kan synes at være en dyr form for forsvar, men jeg er ikke sikker på, det er rigtigt, såfremt man ikke udvider kernen ud over, hvad der rationelt set giver det bedste resultat.

Endelig vil jeg gerne i denne forbindelse sige et par ord om den stærkt omdiskuterede nedsættelse af tjenestetiden fra 16 til ca. 12 måneder. Det er min opfattelse, at en nødvendig del af et folks nationale karakter, af dets mentalitet, om man vil, er dets vilje til at forsvare sig. Forsvarsviljen er et urinstinkt, der står i forbindelse med selvo-pholdelsesdriften. Hvis den mangler helt eller blot delvis, er der en brist i folkekarakteren. Det er almindeligt kendt, at den værnepligtige ungdom betragter de sidste måneder af tjenestetiden som spild af tid; det er der flere af de ærede ordførere der har været inde på i dag. De værnepligtige har i rekruttiden lært en hel del og har måttet underkaste sig en helt uvant form for disciplin — helt nødvendigt mener jeg i øvrigt — men så finder de ud af, at når denne uddannelse er tilendebragt, er der ikke mere at lære. Det er vanskeligt for de værnepligtige at se, at deres tilstedeværelse i meget væsentlig grad er dikteret af beredskabsmæssige grunde, og det er meget svært for dem at indse, at de lærer noget, når de blot skal gentage det, de allerede har lært, indtil bevidstløshed eller ikke foretage sig noget ud over at samle tændstikker op et eller andet sted. Den form for tjeneste dræber forsvarens vilje, den er af direkte uheldig art. Ikke mindst derfor anser jeg planerne om nedsættelse af tjenestetiden for et meget værdifuldt skridt, men også fordi jeg vil skønne, at vi netop gennem planerne om oprettelse af et effektivt lokalforsvar, effektivt i sammenligning med, hvad vi hidtil har haft, udfylder det beredskabsmæssige hul, der ellers ville opstå. Det er